

Een
boek
over
wereld
vrede

Erica Pierik

Uitgeverij
Het Hogeland

Een boek over wereldvrede
© 2019 Erica Pierik
© 2019 Uitgeverij Het Hogeland

Eerste druk, 2019

ISBN 9789079735112
NUR 320

Vormgeving omslag Klaas Jacob Kort
Auteursfoto Kees Jansen

Uitgeverij Het Hogeland is een imprint van
Elmtree & Waters Publishing Nederland.

De opdracht

Ik word wakker met het gevoel dat er iets ergs gebeurd is. Was het een droom, of was er gisteren iets? Mijn nog wazige hoofd, zich pijnlijk bewust van de vele glazen wijn gisteren, graaft zich door de herinneringen aan een lange avond met Engbert. En opeens weet ik het weer: ik heb beloofd een boek te schrijven voor Engbert. Die belofte ging me heel gemakkelijk af, en de ideeën vloeiden rijkelijker dan de wijn. Maar nu, in het scherpe ochtendlicht, niet langer aangenaam bedwelmd door de alcohol, vraag ik me af wat ik gedaan heb. En vooral of ik er nog op terug kan komen.

Kees is nog diep in slaap. Ik kijk op mijn iPhone: kwart over 5. Ik heb vaak last van slapeloosheid – soms duurt het lang voordat ik in slaap val, soms word ik 's nachts meermaals wakker en soms, zoals nu, ga ik veel te vroeg 'aan'. Mijn gedachten zijn er wel, maar niet scherp. Zoals elke ochtend na een gezellige avond, neem ik me heilig voor de volgende keer minder te drinken. De tijd dat vijf, zes glazen binnen enkele uren door mijn jonge lijf verwerkt werden, ligt ver achter me. Drie glazen, dan moet ik stoppen. En eigenlijk is dat al te veel, want als ik me goed herinner heb ik bij het tweede glas enthousiast “ja tuurlijk!” geroepen op Engberts vraag of ik een boek wil schrijven. Flarden van de avond komen weer boven. Als Engbert in Amsterdam is, spreken we vaak af om samen te eten. En te drinken. Hij reist met de trein, dus een wijntje kan prima. Dat Engbert met de trein

reist, is iets wat ik bewonder aan hem. Ik reis ook graag met de trein, maar hij woont in Den Andel, een klein dorp in Noord-Groningen waardoor de reistijd in mijn ogen onacceptabel lang is. Ik zou zelf met de auto gaan, maar vind tegelijkertijd dat ik dat niet zou mogen willen. Slecht voor het milieu. De trein is duurzaam. En ik laat me graag voorstaan op mijn duurzame levensstijl, dus foei Erica! Dat je überhaupt nog een auto hebt! En ja hoor, daar is dat andere stemmetje, dat vergoelijkt; ‘maar het is een hele zuinige auto! En we leasen ‘m. En we gebruiken ‘m niet zo veel. En we hebben ‘m echt, echt nodig...’ Ik word soms gek van die schizofrene dialogen in mijn hoofd. Waarom ben ik niet eenduidig?

Engbert is eenduidig. Hij gelooft in wereldvrede. De eerste keer dat hij dat zei heb ik vertederd geglimlacht. Ik wil wel wereldvrede – wie kan er tegen wereldvrede zijn? Maar ik geloof niet dat het mogelijk is. En toch heb ik Engbert beloofd dat ik een boek voor hem zal schrijven over wereldvrede. Ik draai me op mijn andere zij. Straks maar even met Engbert bellen dat het misschien toch niet zo’n goed idee is. Ik knijp mijn ogen dicht en probeer heel hard weer in slaap te vallen.

Maar het malen gaat door. Waarom gelooft Engbert in wereldvrede en ik niet? We zijn het verder over bijna alles eens. Ben ik te sceptisch? Is hij naïef? Toch, naarmate hij mij meer vertelde over de maatschappelijke omslag die gaande is en de theorieën die dat laten zien, ben ik steeds meer geïnspireerd geraakt om ook zelf aan de slag te gaan. Niet groots en meeslepend, maar juist met kleine dingen. Eerst vanuit het idee dat het gewoon goed is – voor het milieu, voor later of voor elders. Engbert vertelde mij dat dát precies is waar het om gaat bij wereldvrede, namelijk langetermijndenken. Rekening

houden met de consequenties van je keuzes: wat doet dit met onze grondstoffen? Wat doet dit met andere mensen? Wat doet het hier en daar? Wat doet het nu en later? Duurzaam idealisme vraagt om verandering in het nu, met het oog op de toekomst. Om straks een mooiere wereld te hebben, moet ik nu dingen anders doen. En dus, besluit Engbert dan met een glimlach, werk je aan wereldvrede.

Voor mij gaat Engbert altijd heel snel. Van ‘meer je best doen om samen te werken’ naar hop, wereldvrede. Ik zie de verbanden wel, maar de stappen niet. Ik draai me weer op m’n andere zij. De klok in de kamer slaat één keer. Half zes. Wat heb ik vandaag allemaal aan afspraken staan? In elk geval moet ik met die tekst van het waterbeleid aan de slag, de deadline is volgende week. Ik probeer me mijn agenda voor de geest te halen, maar dat lukt niet. Mijn iPhone ligt naast me. Zal ik ‘m pakken? Nope, geen zin. Ik draai me weer om en overweeg om op te staan, maar de gedachten aan Engberts opdracht laten me niet los. Ben ik een wereldverbeteraar? Ik wil het wel zijn – ik móét het wel zijn als ik een boek over wereldvrede ga schrijven – maar ik ben ontzettend inconsequent. Ik heb lang gedácht een wereldverbeteraar te zijn. Ik wil bijdragen aan iets zinvol. Alleen door jezelf te verbeteren kun je een betere wereld maken, toch? Geloven in wereldvrede hoort daar natuurlijk bij. Net als biologisch eten, zuinig zijn met energie en de hele tijd aan positieve dingen denken. Sommige dingen gaan me makkelijk af, zoals alleen maar tweedehands kleding kopen. Dat komt vooral omdat ik altijd grote moeite heb gehad met keuzes. Alleen tweedehands kleding kopen beperkt de keuze enorm. Hoe meer keuze hoe verlammer. Het begon als klein kind al, wanneer ik mee mocht naar de bakker en een taartje uit mocht zoeken. Een vitrine vol heerlijkheden!

En ik mocht maar één taartje kiezen, dus dat moest dan wel de lekkerste worden. En dat betekent heel lang dubben, twijfelen, nog een keer kijken, uiteindelijk “Die!” zeggen en dan op het moment dat de bakker het taartje pakt tóch een andere aanwijzen. Verlamming. Te veel keuze.

Ik denk wel eens dat onze maatschappij van overvloed zulke buitensporige vormen heeft aangenomen dat het niet alleen voor mensen met een aangeboren gevoeligheid voor keuzestress – zoals ik – te veel wordt, maar voor bijna iedereen. Zo ben ik vegetariër geworden op mijn zestiende. Om de keuze flink te beperken noemde ik mijzelf kwalitariër. Omdat ik alleen maar voor kwaliteit wilde gaan. Dacht ik toen. Nu weet ik dat ik zoek naar een zekere overzichtelijkheid. Als er te veel opties zijn, overzie ik de gevolgen van mijn keuze niet meer. En dus beperk ik mijzelf in de keuze van mijn kleren, mijn eten, mijn afspraken...

Terwijl ik naar het plafond staar van de steeds lichter wordende slaapkamer, besef ik dat die vrijwillige beperking mij ook zou kunnen helpen om ook op andere gebieden dan kleding en eten een duurzame keuze te maken. Als ik mij bij alles zou afvragen: “Wordt de wereld hier beter van?” dan is dat al een behoorlijke begrenzing lijkt me zo. Ik raak enthousiast. Wordt dit mijn nieuwe mantra? Ik ben nu echt behoorlijk wakker. Zal ik toch maar opstaan? Ik heb ontzettend zin in koffie, maar vind dat ik de dag beter kan beginnen met Yogi Detox-thee. Ik zucht. Al die zelfopgelegde regels. Ze maken me misschien wel gezonder, maar niet echt vrolijker. Ik sla het dekbed van me af, loop naar de keuken en zet koffie. Ik bekijk de foto op het koffiepak. De bonen zijn blijkbaar geplukt door blije, goed betaalde koffieboeren. Ik word

zelfs een beetje cynisch: Het is fijn dat deze mensen voor 8 euro per dag een bestaan kunnen opbouwen. Het is ook een geweldig idee van de koffie-marketeers geweest om microkredieten te verstrekken aan mensen die eerst door Westerse kolonisatie tot op het bot uitgekleeft zijn. De wereld zit vol wereldverbeteraars. Maar mijn koffie smaakt goed en genietend zit ik op de bank. De katten komen bij me zitten, in de hoop dat mijn vroege opstaan betekent dat zij een uur eerder hun voer krijgen. Ik aai ze gedachteloos en denk aan de eerste keer dat ik Engbert ontmoette.